

Srdan Dušanić

Univerzitet u Banjoj Luci

Filozofski fakultet

Katedra za psihologiju

Banja Luka, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina

RELIGIJSKI IDENTITET MLADIH U REPUBLICI SRPSKOJ: VAŽNOST, PERCEPCIJA I MJERENJE

Apstrakt: U ovom istraživanju pokušali smo detaljnije da ispitamo odnos mladih ka religijskom identitetu, ali na jedan obuhvatniji i precizniji način u odnosu na ranije. Ovaj cilj smo konkretizovali kroz nekoliko istraživačkih zadataka: 1) Pored opštih religijskih uvjerenja, ispitati i zastupljenost konkretnih religijskih manifestacija; 2) Ispitati percepciju karaktera religijskog identiteta; 3) Ispitati relacije različitih dimenzija religioznosti sa religioznom netolerancijom; 4) Ispitati važnost religioznosti u kontekstu drugih vrijednosnih orijentacija. Sprovedeno je istraživanje kvantitativnog tipa, na uzorku od 377 mladih (61.3% djevojaka, 38.7% mladića) iz Republike Srpske, prosječnog uzrasta od 19 godina. Upitnik je sadržavao pitanja o opštim i specifičnim religijskim manifestacijama, doživljaju religijskog identiteta, multidimenzionalnu skalu religioznosti, te skalu preferencije životnih stilova kojom je ispitivana važnost religioznosti u širem vrijednosnom kontekstu. Rezultati pokazuju da se većina mladih izjašnjava religiozno (71%), ali da se u manjoj mjeri ispoljava kroz konkretne religijske aktivnosti. Za oko 92% ispitanika religijski identitet je važan, a najčešće se ispoljava kroz obilježavanje vjerskih praznika, čin krštenja, te vođenje života po religijskim načelima. Postoji uvjerenje da se religijski identitet stiče rođenjem ili veoma rano, ali i da se se može mijenjati tokom života što ukazuje na složenu isprepletenost socijalizacijskog i primordijalnog pristupa u poimanju ovog identiteta. Koherentnost navedenih rezultata narušava podatak da je religioznost po važnosti rangirana na osmom mjestu u kontekstu drugih životnih stilova. Religiozna netolerancija korelira sa dimenzijama religiozna uvjerenja, religiozna praksa i tradicionalno-institucionalna religioznost. Rezultati su prodsikutovani u kontekstu relevantnih teorija i drugih srodnih istraživanja.

Ključne riječi: religijski identitet, religiozne dimenzije, netolerancija

RELIGIOUS IDENTITY OF YOUTH IN REPUBLICA SRPSKA: IMPORTANCE, PERCEPTION AND MEASUREMENT

Abstract: This research attempts investigate the relation of youth towards religious identity using the more comprehensive and precise methods than before. This objective is presented as the following research tasks: 1) Question demonstration of the concrete religious manifestations, not only general religious beliefs; 2) Examine perception of the religious identity; 3) Examine relations between different dimensions of religiosity and religious intolerance 4) Examine the importance of religiosity in the context of other values' orientations. The conducted research is the quantitative one, using the sample of 377 young persons (61.3% female, 38.7% male) from Republika Srpska, the average age of 19 years. The questionnaire contained questions on the general and specific religious manifestations, perception of religious identities, multidimensional scale of

religiosity, and scale of preference of lifestyles examining the importance of religiosity in the wider context of values. The results show that majority of youth state they are religious (71%), but specific religious activities are less manifested. 92% respondents stated the religious identity as important, and expressed it through marking religious holidays, christenings, and leading life in according to the religious principles. The general belief is that religious identity is acquired on birth or very early however it can be changed during the course of life showing the complexity of socializing and primordial approach to the issue of identity. The coherency of the stated results is disturbed by the fact that religiosity is ranked as the eight on the scale of importance in the context of different life styles. Religions intolerance is correlating with the dimension of religious beliefs, religious practice and traditional and institutional religiosity. The results are discussed in the context of the relative theories and other similar researches.

Keywords: religious identity, religious dimensions, intolerance